

Лунь лучний

Circus pygargus (Linnaeus, 1758)

Тип: Хордові. Chordata

Клас: Птахи. Aves

Ряд: Соколоподібні. Falconiformes

Родина: Яструбові. Accipitridae

Один з 10-ти видів роду, з якого в Україні трапляються 4; монотипний вид.

Природоохоронний статус виду:

Вразливий

Ареал виду та його поширення в Україні:

Гніздовий ареал охоплює майже всю Європу (за винятком, Скандинавського п-ова та пн. р-нів Росії), Пд. половину Зх. Сибіру, Пн. Казахстан, Закавказзя. Р-ни зимівлі лунів з Європи знаходяться в Екваторіальній та Пд. Африці. Майже вся територія України входить до гніздового ареалу, крім Карпат та Кримських гір, в Поліссі та Лісостепу чисельність набагато вища, ніж у Степу.

Чисельність і причини її зміни:

На території України гніздиться приблизно 2-3 тис. пар. Найвища щільність у Рівненській обл., де, наприклад, на 8 км вздовж р. Льва нараховують 6 гніздових ділянок. В Україні протягом останніх 20 років відбувається скорочення чисельності, спричинене масштабним осушенням боліт в Поліссі та Лісостепу, необдуманим застосуванням пестицидів на великих площах, масовою кампанією по знищенню хижих птахів, в тому числі лунів.

Особливості біології та наукове значення:

Типовий мігрант, взимку на території України трапляється досить рідко. Весною на місця гніздування прилітає на 10-15 днів пізніше, ніж інші луні - у II-й та III-й декадах квітня. У центральних та пн. р-нах країни найтипівішими біотопами, де тримається цей лунь, є вологі луки, заболочені низини, болотні системи, в тому числі й осушені. У пд. частині оселяється в долинах річок, на рисових чеках, поблизу лиманів тощо. Гнізда влаштовує завжди на землі серед густої і високої трави. Зазвичай відкладає 4-5 яєць, але може бути від 3 до 10. Кладку насиджує тільки самка, протягом 27-40 діб (в залежності від кількості яєць). Осіння міграція проходить порівняно рано - у серпні та вересні. Полює на найрізноманітніших тварин, від комах до плазунів, жаб, дрібних птахів, мишей, норниць, але основу раціону все таки складають мишоподібні.

Морфологічні ознаки:

Довжина тіла самця—410-465 мм, маса тіла - в середньому 275 г. Довжина тіла самки - 470-520 мм, маса тіла - в середньому 355 г.

Режим збереження популяцій та заходи з охорони:

Включено до Переліку видів птахів особливої європейської уваги (Категорія 4, статус "Безпечний"), CITES (Додаток II), Боннської (Додаток II) та Бернської (Додаток II) конвенцій. Охороняється у

заповідниках та національних парках, які знаходяться в Поліссі та Лісостепу. Для вчасного виявлення негативних тенденцій у стані виду необхідно вести моніторинг популяції. Бажано розвивати мережу територій, які мають важливе значення для цього виду. Необхідно вести природоохоронну пропаганду серед населення, зокрема по збереженню гнізд хижих птахів та роз'яснювати їх значення в природі.

Розмноження та розведення у спеціально створених умовах:

Відомостей немає.

Господарське та комерційне значення:

Відомостей немає.